

**UNIVERSITATEA PEDAGOGICĂ DE STAT „ION CREANGĂ”
DIN CHIȘINĂU**

Cu titlu de manuscris

C.Z.U: 373.3.016:811.111(043.2)

RUSU Cătălina

**DEZVOLTAREA INTELIGENȚEI LINGVISTICE LA ELEVII DE VÂRSTĂ
ȘCOLARĂ MICĂ ÎN CONTEXTUL STUDIERII LIMBII ENGLEZE**

Specialitatea 531.01 – Teoria generală a educației

Rezumatul tezei de doctor în științe ale educației

CHIȘINĂU, 2024

Teza a fost elaborată în cadrul Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău

Conducător științific: **BOTNARI Valentina**, doctor în științe pedagogice, conferențiar universitar, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău

Referenți oficiali:

GORAȘ-POSTICA Viorica, doctor habilitat în științe pedagogice, profesor universitar, Universitatea de Stat din Moldova

ȘOITU Laurențiu, doctor în științe pedagogice, profesor universitar, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași (România)

Componenta Consiliului științific specializat:

SILISTRARU Nicolae, *președinte*, doctor habilitat în științe pedagogice, profesor universitar, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău

RUSU Elena, *secretar științific*, doctor în științe pedagogice, conferențiar universitar, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău

BOROZAN Maia, doctor habilitat în științe pedagogice, profesor universitar, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău

PASCARU Daniela, doctor în științe pedagogice, conferențiar universitar, Universitatea de Stat din Moldova

MARIN Mariana, doctor în științe pedagogice, conferențiar universitar, Universitatea de Stat din Moldova

Susținerea va avea loc la 01.11.2024, ora 12-00, în ședința Consiliului Științific Specializat D.531.01-24-74 din cadrul Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, str. Ghenadie Iablocikin 5, bloc 7, sala 106

Teza de doctor și rezumatul pot fi consultate la Biblioteca Științifică a Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău și pe pagina web a ANACEC (www.cnaa.md)

Rezumatul a fost expedit la 27.09.2024

**Secretar științific al
Consiliului științific specializat,**

RUSU Elena,
doctor, conferențiar universitar

Conducător științific

BOTNARI Valentina,
doctor, conferențiar universitar

Autor

RUSU Cătălina
© Rusu Cătălina, 2024

CUPRINS

REPERE CONCEPTUALE ALE CERCETĂRII.....	4
CONȚINUTUL TEZEI.....	7
CONCLUZII GENERALE ȘI RECOMANDĂRI	21
BIBLIOGRAFIE	25
LISTA PUBLICAȚIILOR LA TEMA TEZEI.....	28
ADNOTARE (română, rusă, engleză)	30

REPERE CONCEPTUALE ALE CERCETĂRII

Actualitatea și importanța temei de cercetare. Dinamica societății contemporane confruntă mereu părinții și cadrele didactice cu noi provocări în ceea ce privește dezvoltarea generală a copilului. Dacă în elaborarea politicilor publice în domeniul educației copilului considerăm copilul ca fiind subiectul cel mai important și investiția în perioada de vârstă școlară mică ca fiind cea mai eficientă, atunci aceste politici ar trebui să se refere la orientarea, coordonarea și convergența tuturor activităților desfășurate în baza unei viziuni comune.

La nivel european, prin Europe 2030 Strategy [45], s-au elaborat opt competențe-cheie de dezvoltare, care reprezintă un pachet transferabil și multifuncțional de cunoștințe, abilități și atitudini de care au nevoie toți indivizii pentru împlinirea și dezvoltarea personală, pentru incluziune socială și inserție profesională. Competențele prevăzute trebuie dezvoltate până la finalizarea învățământului general, acestea conluvrând și acționând ca fundament pentru învățarea permanentă, pe parcursul întregii vieți. Cele opt competențe-cheie sunt: *comunicarea în limba maternă, comunicarea în limbi străine, competența matematică și competențe de bază în științe și tehnologii, competența digitală, competența de a învăța să înveți, competențe sociale și civice, spiritul de inițiativă și antreprenoriat, conștiința și expresia culturală* [26].

Formarea competențelor-cheie comune în limba maternă și a competenței în limba engleză presupun, cu certitudine, și dezvoltarea inteligenței lingvistice. În această situație, lipsa unor activități bine structurate de valorificare a inteligenței lingvistice, prezintă un obstacol substanțial în formarea competențelor nominalizate [45].

Inteligența lingvistică este o resursă fundamentală pentru formarea competențelor de comunicare în limba străină. Vârsta școlară mică face parte din perioada senzitivă de însușire a competenței de comunicare în limba străină, contribuind, implicit, la dezvoltarea inteligenței lingvistice a copilului.

Dacă, în baza afirmațiilor cercetătorului Boaz Keysar, profesor de psihologie la Universitatea din Chicago și un cunoscut expert în comunicare și cunoaștere la nivel internațional, copiii dovedesc aptitudini deosebite pentru însușirea limbilor, iar limbile nu pot fi însușite bine fără inteligență lingvistică, atunci putem deduce că aceștia sunt la vârsta propice pentru dezvoltarea inteligenței nominalizate: „Copiii utilizează vocabularul și nivelul sintactic al limbii, dar au nevoie de mai multe instrumente pentru a fi eficient implementate” [41].

Europe 2030 Strategy a adus în învățământul european o plusvaloare standardelor în programele școlare din învățământul de masă și privat, prin abordarea interactivă, metode nonformale și formarea de abilități practice în aceste domenii [45]. Atât România, cât și Republica Moldova, au aderat la prevederile Strategiei 2030, deoarece s-au atestat în practică influențele benefice ale utilizării adecvate a potențialului inteligenței lingvistice.

Pornind de la premisa unei ralierei coerente la spațiul educativ european, în România s-au dezvoltat de-a lungul timpului arii curriculare, care apoi au căpătat profunzime prin metodologia detaliată și strategiile adecvate de lucru. Plecând de la dezvoltarea competențelor, inclusiv lingvistice, se realizează modelarea profilului psiho-emoțional al elevului de vârstă școlară mică, în vederea atingerii idealului educațional.

Descrierea situației în domeniul de cercetare. Conceptul de inteligență este prezent din timpurile cele mai vechi în limbajul uman și a fost consacrat, cel mai probabil, de Platon [4, p.18] și Cicero M.T. [55]. Inteligența este caracterizată de puterea și funcția minții de a stabili relații și de a realiza conexiuni între ele. Exprimând acțiuni și atribute ale omului inteligența, totodată, a fost studiată și cercetată de o serie de psihologi, lingviști și specialiști în comunicare, precum: Berry. J. W. [36], Calvin W.H. [4], Cianciolo A.T.[6], Claparede E. [53], Constantinescu C. [7], Coșeriu E. [9], Frumos F. [11], Gill R., Marin S. și Phythian M. [40], Popescu-Neveanu P. [25], Pătrău S. [21], Șoitu L. [81], Vygotski L.S. [51], Terman, L.M. [49] etc.

O abordare evolutivă asupra inteligenței o atestăm la Piaget J. [57], Geary J. [109] și Thurstone L.L. [50]. O abordare revoluționară, prin trecerea de la psihometric la cognitiv, teoria triarhică, îi aparține lui Stenberg R. [48]. La începutul anilor 1970, cercetările lui Gardner H. [12, pp.16-27] au condus la elaborarea teoriei inteligențelor multiple, teorie descrisă mai târziu de Armstrong. T [1, pp.9-10] și răspândită în spațiul românesc de către Oprea C-L. [20, pp. 73-74]. Simister C.J. [28] studiază inteligența și creativitatea prin intermediul jocurilor, fiind coordonatoarea unui program de abilități de gândire pentru pregătirea copiilor din SUA, program creat pe fundamentele teoriei lui H. Gardner.

Sintetizând punctele importante din cercetările realizate în domeniul dezvoltării cognitive și inteligenței lingvistice, menționăm următoarele aspecte: Piaget J. [24, pp.114-134] a descris modul în care se modifică inteligența pe parcursul evoluției ontogenetice; Gardner H. [12, 13, 14] a studiat tipurile de inteligență, fără a le corela cu stadialitatea piagetiană; Slama-Cazacu T. [29] a studiat impactul bilingvismului asupra dezvoltării lingvistice a copilului, evidențiind relația de interdependență dintre competența lingvistică și inteligență lingvistică.

Cercetări valoroase în domeniul inteligenței, inteligenței lingvistice se atestă și în Republica Moldova: Bîlici V [2], Cantemir G. [5], Pereteatcu M. [23], dar și în domeniul inteligenței emoționale: Cojocar- Borozan M. [10], Rusu E. [27].

Cu toate că studiile din psihologie, dar și din psiholingvistică, confirmă că vârsta școlară mică este recomandabilă pentru dezvoltarea diferitelor tipuri de inteligență, cercetări privind dezvoltarea inteligenței lingvistice la școlarii mici nu se atestă. Așadar, există studii care abordează inteligența unitar/ monolitic/ ca pe un întreg: Spearman C. [47], Zlate M. [33], altele vizează inteligențele multiple Gardner H. [12, 13, 14], Bogadi A. [3], Mostoc M. [18] sau inteligența

lingvistică Anderson N.J. [35], Badea D. [1], Chomsky N. [37]. Există studii care abordează sumar inteligența lingvistică, considerând-o o resursă valorică pentru competențele de comunicare Chomsky N. [37], implicit și pentru competența de comunicare în limba străină, Gill R., Marin S. și Phythian M. [40]. Pentru cercetarea de față este semnificativă ideea conform căreia inteligența lingvistică solicită anumite contexte pentru a înregistra progres.

În felul acesta, apare **contradicția** între orientarea generală spre formarea competenței-cheie de comunicare în limba străină (limba engleză) a elevilor și necesitatea stringentă a unor activități bine structurate în dezvoltarea integrală a dimensiunilor inteligenței lingvistice la elevii de vârstă școlară mică, fapt care prezintă un impediment substanțial în formarea competenței nominalizate.

Problema cercetării: Care sunt reperele teoretico-metodologice ale dezvoltării inteligenței lingvistice la elevii de vârstă școlară mică?

Scopul cercetării constă în fundamentarea teoretico-metodologică a dezvoltării inteligenței lingvistice la elevii de vârstă școlară mică în contextul studierii limbii engleze.

Ipoteza cercetării: Inteligența lingvistică a elevilor de vârstă școlară mică în contextul studierii limbii engleze poate fi dezvoltată dacă:

1. vor fi elaborate reperele teoretico-metodologice ale inteligenței lingvistice;
2. va fi elaborat modelul pedagogic și va fi structurată tehnologia adecvată scopului cercetării;
3. va fi valorificată și validată tehnologia didactică axată pe dezvoltarea inteligenței lingvistice a elevilor de vârstă școlară mică.

Obiectivele cercetării:

1. Delimitarea conceptuală a fenomenului de inteligență și de inteligență lingvistică;
2. Reliefa evoluției ontogenetice a valorilor semnificative pentru inteligența lingvistică a elevilor de vârstă școlară mică;
3. Elucidarea impactului contextului bilingv asupra dezvoltării inteligenței lingvistice la elevii de vârstă școlară mică;
4. Analiza experiențelor pedagogilor de formare a inteligenței lingvistice a elevilor;
5. Stabilirea nivelului inițial al dezvoltării inteligenței lingvistice la elevii de vârstă școlară mică;
6. Elaborarea și validarea experimentală a Modelului Pedagogic de dezvoltare a inteligenței lingvistice la elevii de vârstă școlară mică;
7. Deducerea concluziilor și elaborarea recomandărilor.

Metodele cercetării au constat în:

▪ *metode teoretice*: documentarea științifică, generalizarea, observarea, sistematizarea datelor, compararea;

▪ *metode experimentale*: fișa de observare, chestionare, analiza și interpretarea datelor;

▪ *metode de analiză statistică și prelucrare a datelor* prin intermediul următoarelor instrumente: Testul t, analiza de varianță ANOVA, corelația Pearson pentru corelații și coeficientul Alpha Cronbach pentru fiabilitate, eșantioane independente și eșantioane perechi, reprezentarea grafică a rezultatelor cercetării.

Noutatea și originalitatea științifică constă în fundamentarea principiului argumentologiei ca reper teoretic în elaborarea Modelului Pedagogic de dezvoltare a inteligenței lingvistice a elevilor de vârstă școlară mică în contextul studierii limbii engleze și a Tehnologiei DIL cu deschideri largi pentru demersul metodologic și experimental.

Problema științifică soluționată în cercetare constă în fundamentarea teoretică și practică a dimensiunilor inteligenței lingvistice structurate în Modelul Pedagogic de dezvoltare a inteligenței lingvistice a elevilor de vârstă școlară mică în contextul studierii limbii engleze și validarea experimentală a Tehnologiei DIL care a asigurat dinamica valorilor experimentale, fapt ce constituie dovadă a funcționalității și eficacității acțiunilor formative.

Semnificația teoretică a cercetării derivă din fundamentarea conceptelor de inteligență generală și inteligență lingvistică, în determinarea temii inteligenței lingvistice, în consemnarea principiilor de orientare și a factorilor condiționali în dezvoltarea inteligenței lingvistice. Un loc aparte îl ocupă întemeierea teoretică a principiului argumentologiei și Modelului Pedagogic de dezvoltare a inteligenței lingvistice la elevii de vârstă școlară mică.

Valoarea aplicativă a cercetării constă în valorificarea și validarea experimentală a Tehnologiei DIL care a dezvăluit în mod natural rezultatele obținute, constituind o dovadă a faptului că există posibilități reale în ceea ce privește dezvoltarea inteligenței lingvistice a elevilor în procesul de studiere a limbii engleze.

Implementarea rezultatelor științifice s-a realizat în cadrul experimentului pedagogic prin aplicarea *Modelului Pedagogic de dezvoltare a inteligenței lingvistice la elevii de vârstă școlară mică prin valorificarea Tehnologiei de dezvoltare a inteligenței lingvistice*.

Aprobarea rezultatelor cercetării s-a realizat prin prezentarea de comunicări la conferințele științifice naționale și internaționale, precum și publicarea unor articole în reviste de specialitate.

CONȚINUTUL TEZEI

Sumarul compartimentelor tezei. Teza este structurată în introducere, trei capitole, concluzii generale și recomandări, bibliografie și anexe.

În **Introducere** sunt argumentate actualitatea și importanța problemei de cercetare, se formulează problema care a generat investigația, sunt enumerate scopul și obiectivele cercetării, se subliniază noutatea și originalitatea lucrării, se evidențiază semnificația teoretică și valoarea aplicativă a cercetării, se conturează modalitățile de validare a rezultatelor cercetării și structura .

În *capitolul 1, Repere epistemologice ale dezvoltării inteligenței lingvistice* sunt elucidate originea, evoluția și esența conceptelor de inteligență și inteligență lingvistică, precum și evoluția ontologică a conceptelor.

Conceptul de inteligență a cunoscut o evoluție controversată, având multiple definiții și interpretări. În aspect psihologic, inteligența este definită într-o multitudine de variante datorită diversității viziunilor specialiștilor. Woolfolk A. subliniază că dintr-un număr mare de psihologi care au identificat inteligența, s-a obținut cam același număr de definiții [53]. La începutul secolului XX, Binet A. definește inteligența drept „capacitate generală de înțelegere și raționament care se manifestă în sine sub diferite forme: a judeca bine, a înțelege bine” [36], iar Wechsler D. o descrie ca „un agregat sau o capacitate globală a individului de a acționa intenționat, de a gândi rațional, de a face față cu eficiență mediului său” [52].

Un numitor comun pentru aceste definiții sunt noțiunile de *capacitate, abilitate, aptitudine* sau chiar *activitate*. Capacitatea de adaptare la mediu și de a găsi soluții inovatoare este o dimensiune esențială a inteligenței. Gardner definește capacitatea ca posibilitatea de reușită și competență într-un domeniu practic sau speculativ. Capacitatea, în opinia sa, poate fi observată direct, prin comportamentul de învățare, sau indirect, prin evaluări speciale [13].

Goleman D. subliniază diferența dintre inteligența generală (IQ) și inteligența emoțională (EQ), care se referă la capacitatea de a înțelege și gestiona emoțiile [16, pp 55-56]. Claparede vede inteligența ca abilitatea de adaptare la situații noi [54]. Piaget J. consideră inteligența ca aptitudine generală cu o anumită bază nativă [24], iar Cosmovici A. și Iacob L. o văd ca „o aptitudine generală care contribuie la formarea capacităților și la adaptarea cognitivă a individului în situații noi” [8].

Inteligența lingvistică reprezintă ușurința în exprimarea și perceperea nuanțelor limbajului verbal, abilitatea de a învăța limbi străine și de a folosi limbajul în atingerea unor obiective, dar și abilitatea de a folosi eficient limbajul pentru a ne exprima teoretic și poetic. Persoanele care posedă acest tip de inteligență preferă discuțiile, dezbaterile, asocierile de cuvinte, să citească, să scrie, să povestească. Inteligența lingvistică se dezvoltă în situația în care copilului i se acordă oportunitatea și timpul necesar pentru a-și exprima ideile cu ajutorul cuvintelor.

Inteligența lingvistică, parte din teoria inteligențelor multiple a lui Gardner, reprezintă abilitatea de a folosi limbajul pentru a exprima și înțelege idei complexe. Aceasta implică sensibilitatea la sensul cuvintelor, ordinea cuvintelor, sunete, ritmuri și inflexiuni, precum și diferite funcții ale limbajului, cum ar fi fonetica, sintaxa și praxisul. Inteligența lingvistică este

esențială pentru comunicarea eficientă și este vizibilă în preferința pentru activități precum cititul, scrisul, povestitul și dezbaterile [6, 17].

Elevii cu inteligență lingvistică pot opera liber cu diverse unități și structuri, pot aplica anumite reguli la toate nivelurile limbii, pot folosi limbajul în scopuri funcționale, pot opera liber cu anumite informații, posedă tehnica pragmatică de utilizare a limbajului etc.

Inteligența lingvistică cuprinde patru domenii sau dimensiuni majore de analiză, apreciază Armstrong T. [34] în lucrarea sa *Multiple Intelligence in Classroom (1994, 2019)*. Cele patru domenii ale inteligenței lingvistice se regăsesc și în lucrarea lui Lazear D. *Eight ways of knowing-Teaching for multiple intelligences* (cu o prefață de Gardner H) [43].

- semantică sau nuanțe de sensuri ale cuvintelor (polisemia, omonimia), prin care o persoană apreciază nuanțele subtile de diferențiere a descriptorilor;

- fonetică sau sunete, ritm, inflexiune și conturul de cuvinte; fonetica contribuie la îmbunătățirea discursului, fiind un factor-cheie în comunicarea orală.

- sintaxa sau ordinea cuvintelor, care implică regulile care guvernează ordinea cuvintelor în vorbire sau scris, precum și semnificația acestora într-un anumit context;

- praxis (pragmatica), sau diferitele utilizări ale cuvintelor, precum în structura propoziției sau în înțelegerea nuanțelor culturale ale cuvintelor sau a aspectelor ce țin de manifestările afective ale celui ce vorbește.

Ceea ce este important de subliniat este faptul că, deși fiecare dintre aceste dimensiuni ale inteligenței lingvistice poate fi analizată ca o topică în sine, ele funcționează ca un tot integrat, determinând capacitatea lingvistică. În activitatea de învățare, elevii ar trebui să stăpânească limba culturii materne, pentru a depăși nivelul de recunoaștere a cuvintelor, și nivelul ortografic, pentru a stăpâni comprehensiunea limbajului în profunzime.

Analiza diferitelor concepte privind esența inteligenței ne permite să deducem că inteligența reprezintă abilitatea ori capacitatea grație căreia ne adaptăm unei situații, unui context, prin intermediul comunicării scrise sau orale.

Evoluția ontogenetică a dezvoltării inteligenței lingvistice a elevilor de vârstă școală mică. Perioada școlară mică este caracterizată prin schimbări majore în dezvoltarea intelectuală a copilului, marcate de o antrenare intelectuală intensivă. Învățarea devine tipul principal de activitate în viața de zi cu zi a copiilor. Șchiopu L. afirmă că „prin alfabetizarea copilului, acesta câștigă potențiale instrumente valide de apropiere de toate domeniile culturii și științelor contemporane” [30]. Prima parte a școlarității include identificarea sunetelor, a semnelor corespunzătoare acestora (literele) și formarea și citirea cuvintelor. Urmează etapa de consolidare a citit-scrisului, care se prelungește și în al treilea an de școală.

Copiii învață făcând asocieri și participând la experimentele din jurul lor, care determină gândirea în faza de achiziționare a limbii, evidențiind relațiile dintre limbaj și gândire. Limbajul facilitează sesizarea relațiilor dintre fenomene și obiecte. Este important ca profesorul să cunoască nivelul de pregătire al elevilor, referindu-se la măsura în care aceștia și-au însușit materia, realizarea obiectivelor instructiv-educative, dificultățile întâmpinate și golurile în pregătirea lor. Conform lui Șova T., activitatea intelectuală se intensifică și suferă modificări majore la copiii de 6 ani, începând cu tranziția de la joc la învățare [32].

Cunoașterea copiilor nu este un scop în sine, ci o condiție necesară, dar nu și suficientă pentru desfășurarea cu mai mult succes a activității instructiv-educative. Nu trebuie uitat că profesorul își cunoaște elevii educându-i și, în același timp, îi educă pe măsură ce îi cunoaște. Pentru o cunoaștere cât mai eficientă, cadrul didactic trebuie să aibă în vedere următoarele: dezvoltarea fizică și intelectuală, procesele intelectuale și atenția, particularități ale voinței și ale temperamentului, interesele și aspirațiile precum și aptitudinile și trăsăturile caracteriale.

Jocul joacă un rol esențial în dezvoltarea intelectuală și socială a elevilor, influențând procesele de cunoaștere și tranziția de la planul concret la cel abstract al acțiunii. Prin jocuri lingvistice, copiii își dezvoltă vocabularul și abilitățile de comunicare, iar jocurile simbolice și cele cu reguli stimulează imaginația și gândirea critică. Jocul simbolic implică atribuirea de funcții simbolice obiectelor și favorizează dezvoltarea limbajului prin jocuri de rol, în care copiii improvizează și creează propoziții în scenarii realiste. Jocurile cu reguli, inclusiv cele didactice și motrice, sunt esențiale pentru dezvoltarea cognitivă și fizică, contribuind la formarea unor aptitudini precum atenția, spiritul de observație, și flexibilitatea gândirii. Aceste activități oferă un context educativ plăcut și interactiv, facilitând învățarea și dezvoltarea competențelor esențiale.

Printre *mijloacele de organizare* utilizate în predarea-învățarea limbii engleze se numără poezia, desenul și povestea. Poezia, prin tehnicile sale cognitive, dezvoltă memoria, iar învățarea acesteia implică înțelegerea conținutului și utilizarea ritmului și gesturilor pentru a facilita memorarea. Desenul permite elevilor să-și exprime gândurile și ideile, fiind o modalitate eficientă de comunicare pentru cei care se exprimă verbal mai greu. Povestea, folosită pentru prezentarea noilor cunoștințe, antrenează atât aparatul vizual, cât și pe cel auditiv, stimulând imaginația și creativitatea copiilor. Dramatizarea poveștilor contribuie la exprimarea orală și eficientizează comunicarea intra- și interpersonală.

Așadar, putem conchide că studierea limbii engleze, începând de la cele mai fragede vârste, reprezintă o componentă esențială în educația ființei umane. Toate personajele implicate în procesul educațional trebuie să privească studiul limbii engleze dintr-o nouă perspectivă: aceea a unei condiții obligatorii în procesul de adaptare la noile cerințe ale societății contemporane.

Concluzionând, *inteligența lingvistică*, reprezintă ușurința în exprimarea și perceperea nuanțelor limbajului verbal, abilitatea de a învăța limbi străine și de a folosi limbajul în atingerea unor obiective. Elevii care au dezvoltată această inteligență lingvistică preferă discuțiile, dezbaterile, asocierile de cuvinte, să citească, să scrie, să povestească. S-a dedus prin argumente că inteligența lingvistică se dezvoltă în situația în care copilului i se acordă oportunitatea și timpul necesar pentru a-și exprima ideile cu ajutorul cuvintelor [14, pp. 56].

Inteligența lingvistică cuprinde patru domenii sau dimensiuni majore de analiză: semantică sau nuanțe de sensuri ale cuvintelor (polisemia, omonimia); fonetica sau sunete, ritm, inflexiune și contorul de cuvinte, care contribuie la îmbunătățirea discursului, fiind un factor-cheie în comunicarea orală; sintaxa sau ordinea cuvintelor; praxisul (pragmatica) sau diferitele utilizări ale cuvintelor.

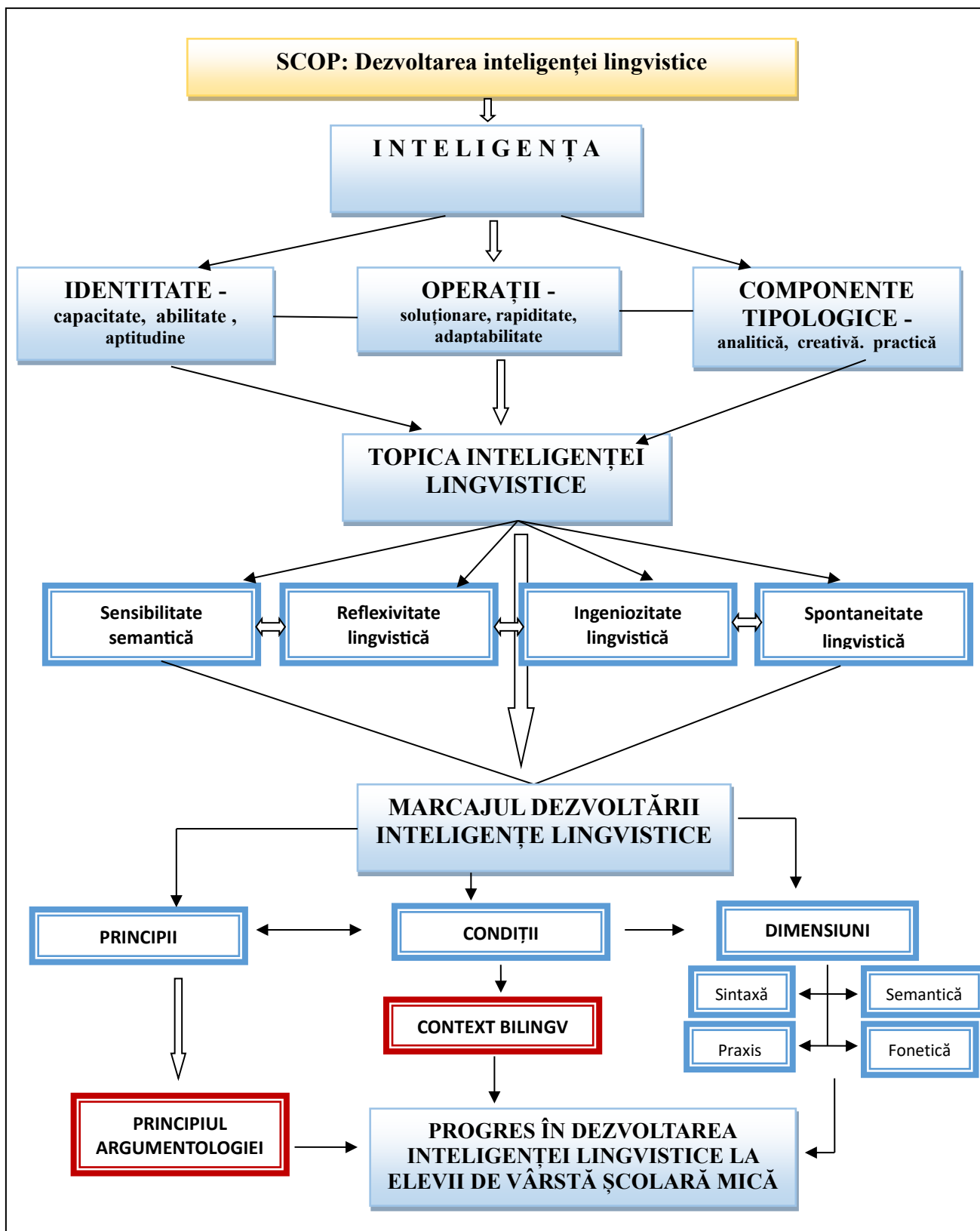
În *capitolul 2, Considerații metodologice ale dezvoltării inteligenței lingvistice la elevii mici în contextul studierii limbii engleze* ne-am propus să elaborăm *Modelul Pedagogic de dezvoltare a inteligenței lingvistice a elevilor de vârstă școlară mică în contextul studierii limbii engleze* (Figura 1) care să reprezinte o perspectivă științifică a activității specifice de studiere a limbii engleze în ciclul primar.

Primul nivel definește **inteligenta ca funcție a minții**, subliniind complexitatea și diversitatea conceptului prin diverse teorii și tipologii, cum ar fi inteligența analitică, creativă și practică.

Al doilea nivel, **topica inteligenței lingvistice**, evidențiază entitățile și argumentele specifice, cum ar fi sensibilitatea semantică și reflexivitatea lingvistică, esențiale pentru dezvoltarea acestei forme de inteligență.

Al treilea nivel, **marcajul dezvoltării inteligenței lingvistice**, include principii de orientare, factori condiționali și metode de predare-învățare a limbii engleze, precum poezia, desenul și povestea, care stimulează memoria, exprimarea ideilor și înțelegerea corectă a informațiilor. De asemenea, se subliniază importanța contextului bilingv în dezvoltarea limbajului și gândirii elevilor, evidențiind influența celor patru domenii de analiză: semantica, fonetica, sintaxa și praxisul asupra inteligenței lingvistice.

Al patrulea nivel introduce **principiul argumentologiei**, care se concentrează pe dezvoltarea gândirii logice și a abilităților de argumentare la elevi. Prin aplicarea acestui principiu, se urmărește îmbunătățirea competențelor lingvistice și cognitive, facilitând procesul de învățare a limbii engleze. Modelul Pedagogic propune o serie de principii pentru dezvoltarea inteligenței lingvistice, inclusiv variabilitatea formelor didactice, coerența și sinergia conținuturilor, respectarea evoluției firești a procesului de învățare și abordarea complexă a dezvoltării inteligenței lingvistice.

Figura 1. Modelul Pedagogic de dezvoltare a inteligenței lingvistice la elevii de vârstă școlară mică în contextul studierii limbii engleze

Modelul Pedagogic prezintă un construct magistral care reflectă setul de relații a unui fenomen specific (în cazul nostru fenomenul dezvoltării inteligenței lingvistice la elevii mici) și asigură, eventual, eficientizarea procesului instructiv-educativ.

Modelul Pedagogic de dezvoltare a inteligenței lingvistice a elevilor de vârstă școlară mică pe care l-am prezentat prezintă o perspectivă științifică a activității cadrelor didactice axată pe dezvoltarea inteligenței lingvistice la elevii mici, în contextul studierii limbii engleze.

Tehnologia de dezvoltare a inteligenței lingvistice a elevilor mici (Tehnologia DIL). În vederea realizării demersului experimental, ne-am propus elaborarea și implementarea Tehnologiei de dezvoltare a inteligenței lingvistice a elevilor mici (Tehnologia DIL), pentru disciplina Limba engleză, clasa pregătitoare. Aceasta include ariile curriculare, competențele și obiectivele propuse, activitățile și metodele de predare/evaluare, precum și programarea temporală a disciplinei. Activitățile sunt adaptate specificului vârstei elevilor, utilizând jocuri, exerciții, desen, cântec și poezie, focalizându-se pe sensibilitate semantică, reflexivitate, ingeniozitate și spontaneitate lingvistică.

**Tabelul 1. Tehnologia de dezvoltare a inteligenței lingvistice a elevilor mici
(Secvență din Proiectul Experimental „ Easy English”)**

PRINCIPIUL ARGUMENTOLOGIEI	ACTIVITĂȚI de dezvoltare a inteligenței lingvistice	INSTRUMENTAR Acțional
Argumentarea simplă Module 1, Unit 1	Unit 1. Hello! 1.1. Introduce yourself: 1.2. I am ... 1.3. Who are you?	<ul style="list-style-type: none"> • jocul didactic • conversația • observația • demonstrarea
Argumentarea reală Module 1, Unit 2	Unit 2. Family and Clothes 2.1. Who are they? & Numbers 1-6 2.2. My Family 2.3. Clothes 2.4. What does she look like? 2.5. Opposites	<ul style="list-style-type: none"> • problematizarea • pair-work • metoda lotus • tehnica mozaic • fișe de lucru
Argumentarea analogică Module 2, Unit 3	Unit 3. Colours and Toys 3.1. Colours 3.2. Toys & Numbers 7-10 3.3. How and why? -listening	<ul style="list-style-type: none"> ✓ poezia ✓ cântecul ✓ desenul
Argumentarea cauză-efect Module 2, Unit 4	Unit 4. My Body 4.1. My Body 4.2. Actions 4.3. Revision- My Body 4.4. In the end: Feelings	

Prin elaborarea Tehnologiei de dezvoltare a inteligenței lingvistice, s-au pus bazele experimentului formativ, în sensul că elementele cheie, precum activitățile de dezvoltare ce urmează a fi desfășurate de rând cu activitățile conexe surprinse în proiectele experimentale, au configurat experimentul pedagogic.

Obiectivele proiectului experimental:

1. stimularea interesului pentru comunicare și dezvoltarea interesului pentru citit;
2. promovarea lecturii și scrierii ca activități esențiale în învățare;
3. dezvoltarea abilităților de interpretare a imaginilor și hărților;
4. încurajarea exprimării artistice prin desen și pictură;
5. facilitarea înțelegerii și asimilării modelelor gramaticale;
6. utilizarea strategiilor memorabile pentru consolidarea cunoștințelor.

Proiectul experimental „Easy English” urmărește stimularea interesului pentru comunicare, dezvoltarea interesului pentru citit, promovarea lecturii și scrierii, interpretarea imaginilor și hărților, exprimarea artistică și facilitarea înțelegerii modelelor gramaticale. Activitățile implică munca în echipă, conversații pe teme diverse, jocuri interactive și utilizarea strategiilor didactice interactive. Acestea contribuie la dezvoltarea spiritului de observație, memoriei, gândirii și imaginației elevilor, formându-le deprinderi comunicaționale și un vocabular adecvat.

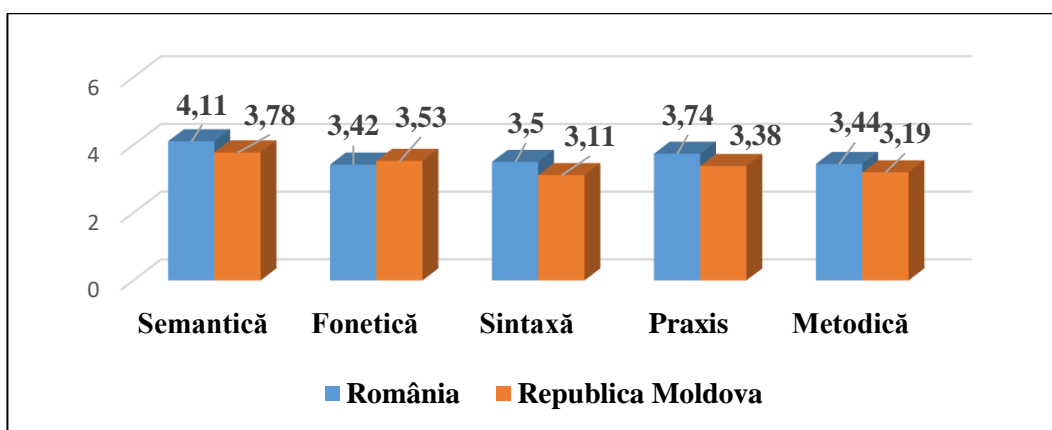
Obiectivele vizate includ componenta fonologică, lexicală, semantică și gramaticală, iar activitățile propuse oferă elevilor oportunități diverse de a practica limba engleză. Proiectul promovează și competența (pluri-inter)culturală, ajutând elevii să aprecieze diversitatea culturală și să dezvolte competențe de comunicare. Astfel, proiectul „Easy English” aduce valoare adăugată prin metodele inovatoare și activitățile interactive, contribuind semnificativ la dezvoltarea inteligenței lingvistice a elevilor.

Cercetarea empirică a experienței cadrelor didactice în dezvoltarea inteligenței lingvistice la elevii mici. Studiul urmărește să investigheze experiențele cadrelor didactice din România și Republica Moldova în dezvoltarea inteligenței lingvistice (IL) la elevii de vârstă școlară mică, axându-se pe dimensiunile semantică, fonetică, sintaxă, praxis și metodică în predarea limbii engleze.

Cercetarea utilizează ca metode: chestionarea, analiza, sinteza și compararea, pentru a identifica diferențele în abordările pedagogice în funcție de variabile precum țara și gradul didactic al profesorilor.

Studiul se bazează pe un chestionar aplicat unui eșantion de 40 de profesori de limba engleză, dintre care 26 din România și 14 din Republica Moldova.

Eșantionul folosit a fost unul aleatoriu, criteriile care au stat la baza administrării fiind cele obligatorii pentru reprezentativitatea chestionarului: profesorii să dețină specializarea limba engleză, să fie încadrați în învățământul de stat și să exercite activități de predare la clasă.

Figura 2. Prezentarea comparativă a mediilor scorurilor acordate de profesorii din România și Republica Moldova

Rezultatele cercetării indică faptul că atât în România, cât și în Republica Moldova rezultatele au fost aceleași, chiar dacă numărul de profesori implicați diferă: fundamentele învățării limbii engleze sunt tratate cu o importanță similară. Aceasta ar putea reflecta o aliniere la standardele internaționale de predare sau o adaptare la nevoile comune ale elevilor, indiferent de contextul cultural sau educațional specific. Acest aspect demonstrează faptul că există o reală influență a aplicațiilor utilizate la clasă, prin utilizarea metodelor și a mijloacelor moderne.

Astfel, dezvoltarea, ca o creștere, ridicare, transformare spre mai bine, ca o îmbunătățire, presupune o altă calitate a capacităților, abilităților, o calitate mai bună a inteligenței, în general, și a inteligenței lingvistice, în special. Aceasta evoluează prin cunoaștere, prin praxis, prin muncă. Ideea pe care o promovăm este că dacă elevul dorește să cunoască limba engleză, cu mai multă deschidere spre comunicare, atunci el trebuie să „se investească” în această activitate, devenită, la rândul său, necesitate. Dezvoltarea inteligenței lingvistice îl ajută pe elev să exploreze resursele pe care le are, dar pe care încă nu le-a descoperit, să fie conștient de forțele sale, de ceea ce poate să facă cunoscând limba engleză.

Capitolul 3, Demersul experimental al dezvoltării inteligenței lingvistice a elevilor de vârstă școlară mică în contextul studierii limbii engleze vizează nivelul inițial al dezvoltării inteligenței lingvistice la elevii de vârstă școlară mică în contextul studierii limbii engleze, aprobarea experimentală a Modelului Pedagogic de dezvoltare a inteligenței lingvistice și investigații experimentale privind implementarea Modelului Pedagogic.

Obiectivele etapei de constatare a experimentului pedagogic:

1. conturarea caracteristicilor eșantionului implicat în experimentul de constatare;
2. determinarea criteriilor de diagnosticare a nivelului inițial al inteligenței lingvistice pentru subiecții din lotul experimental și lotul martor;
3. proiectarea acțiunilor de constatare a nivelului inițial al inteligenței și al inteligenței lingvistice;

4. constatarea nivelului inițial al inteligenței lingvistice la subiecții din lotul experimental și lotul martor;

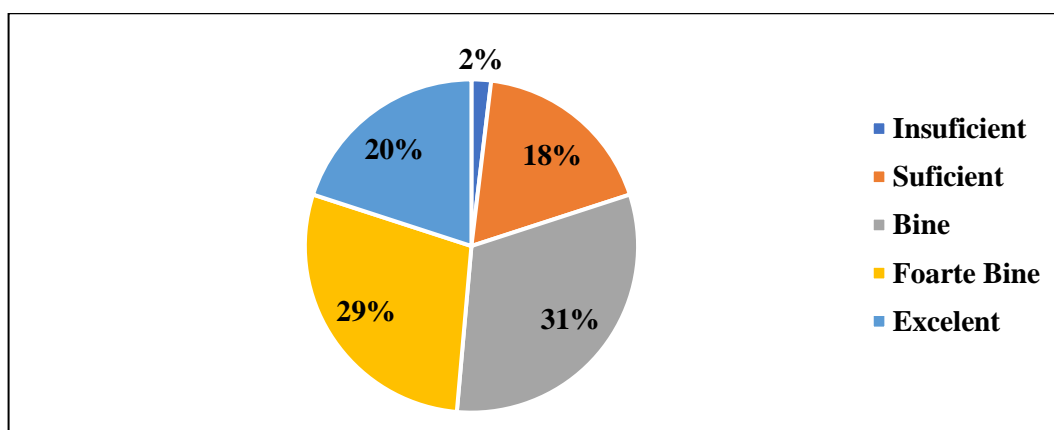
5. analiza și interpretarea datelor experimentale.

Pornind de la teoria ce conturează inteligența lingvistică, evidențiindu-i caracteristicile și cele patru dimensiuni - semantică, sintaxă, praxis și fonetică, am conceput instrumente specifice proprii pentru colectarea datelor, cu scopul de a explora în profunzime modalitățile de dezvoltare a inteligenței lingvistice.

- fișa de observare;
- chestionarul de inteligență generală;
- chestionarul de inteligență lingvistică.

Fișa de observare. Prima etapă a demersului a implicat implementarea unei fișe de observare asupra celor 105 elevi analizați. Obiectivele desfășurării observării, folosind ca instrument fișa de observare, sunt:

1. evaluarea nivelului inițial al inteligenței lingvistice pentru a stabili punctul de plecare în vederea desfășurării activităților educaționale viitoare;
2. observarea comportamentului elevilor pentru a stabili punctele tari sau aspectele care necesită îmbunătățire, în vederea creării unor activități educaționale personalizate, diverse;
3. determinarea omogenității grupului, pentru a estima provocările care ar putea apărea în contextul implementării activităților de învățare.

Figura 3. Distribuția procentuală a rezultatelor elevilor, privind nivelul inițial al dezvoltării inteligenței lingvistice (datele aplicării metodei observării)

Prin intermediul fișei de observare am constatat nivelul inițial al inteligenței lingvistice al elevilor studiați. În această etapă am putut identifica nivelul de omogenitate al grupului din perspectiva nivelului deținerii inteligenței lingvistice și am evaluat cum se manifestă diferite dimensiuni ale acesteia atât în comunicarea în limba engleză, cât și în limba maternă. Rezultatele contribuie la dezvoltarea unor direcții viitoare de dezvoltare a unui mediu de învățare, care pe

lângă faptul că răspund nevoilor individuale, urmărește să stimuleze toate dimensiunile inteligenței lingvistice, facilitând însușirea integrală a acesteia.

Chestionarul de inteligență generală. Acest instrument oferă posibilitatea obținerii unei imagini detaliate asupra competențelor elevilor (capacitate de memorare, construire de relații logice etc.), stabilind totodată și o bază de comparație pentru performanța lor lingvistică. Ordinea aplicării instrumentelor permite să identificăm corelații între capacitatea cognitivă generală a elevilor și aptitudinile lor specifice, de înțelegere și utilizare a limbajului.

Obiectivele implementării chestionarului de inteligență generală sunt:

1. determinarea nivelului de inteligență generală al elevilor, pentru a explora ulterior relația cu inteligența lingvistică.
2. identificarea aspectelor în care elevii obțin performanță sau întâmpină dificultăți.

Tabelul 2. Frecvența rezultatelor subiecților la testul de inteligență generală

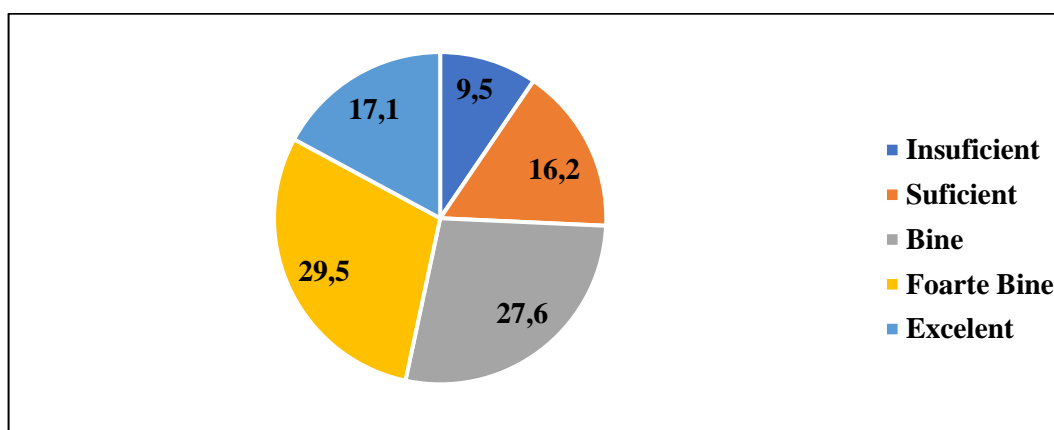
		Frecvență	Procent	Procent Valid	Procent Cumulat
Valid	Suficient	12	11,4	11,4	11,4
	Bine	24	22,9	22,9	34,3
	Foarte Bine	52	49,5	49,5	83,8
	Excelent	17	16,2	16,2	100,0
	Total	105	100,0	100,0	

Datele obținute prin chestionarul de inteligență generală pun bazele unei investigații mai profunde și mai nuanțate a inteligenței lingvistice. Înțelegerea preliminară a competențelor generale a elevilor studiați permite să abordăm modul în care acestea interacționează și susțin dezvoltarea lingvistică și a competențelor de comunicare. Scopul este de a elabora și dezvolta tehnologii de predare care să se alinieze armonios cu inteligența generală (complexă, diversificată) și în același timp să poată valorifica și îmbunătăți inteligența lingvistică a elevilor.

Chestionarul de inteligență lingvistică. Acest instrument a fost fundamentat pe patru dimensiuni ale inteligenței lingvistice: semantică, fonetică, sintaxă și praxis. După colectarea datelor comportamentale prin fișa de observare și implementarea chestionarului de inteligență generală, acest chestionar a completat ansamblul abilităților elevilor, oferind o perspectivă detaliată asupra competențelor de limbaj. Obiectivele implementării chestionarului de inteligență lingvistică presupun:

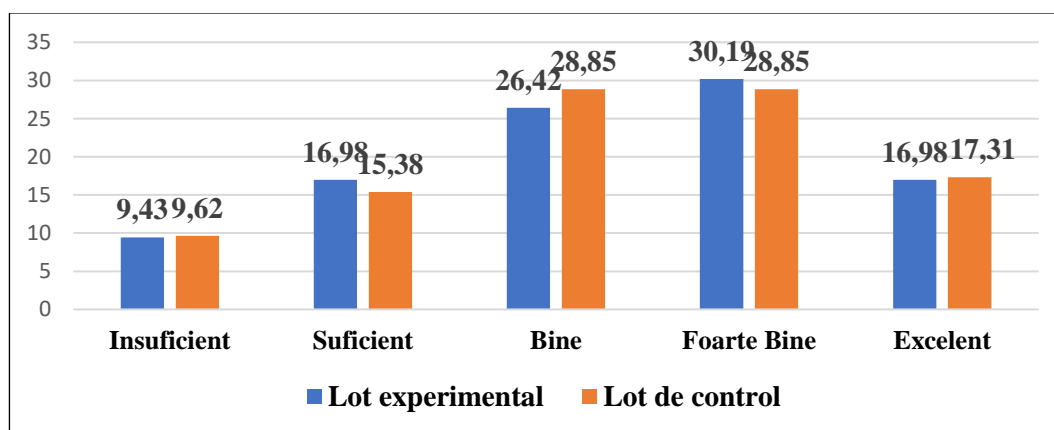
1. determinarea nivelului de inteligență lingvistică a elevilor din perspectiva dimensiunilor de fonetică, semantică, sintaxă și praxis;
2. determinarea dimensiunilor care necesită sprijin suplimentar;

3. obținerea datelor care să ne permită să formulăm recomandări pedagogice țintite, concepute pentru a sprijini și îmbunătăți învățarea lingvistică.

Figura 4. Distribuția procentuală a rezultatelor subiecților la chestionarul de inteligență lingvistică în etapa constatativă

Conform celor patru domenii majore de interes ce au stat ca bază pentru studiul nostru experimental, elevii chestionați au fost investigați la nivelul inteligenței lingvistice în diferite situații care au determinat capacitatea de exprimare/ verbalizare a acțiunilor efectuate, nivelul de înțelegere a situațiilor sociale, capacitatea de elaborare a enunțurilor.

Figura 5. Distribuția procentuală a rezultatelor obținute la chestionarul de inteligență lingvistică, etapa constatativă

În ceea ce privește inteligența lingvistică, există diferențe foarte mici între rezultatele elevilor din lotul experimental și lotul de control conform rezultatelor obținute prin aplicarea chestionarul de inteligență lingvistică. Analiza răspunsurilor a permis identificarea modalităților prin care acțiunile educaționale pot fi adaptate pentru a asigura o dinamică progresivă a inteligenței lingvistice a elevilor. Rezultatele obținute au servit drept fundament pentru elaborarea tehnologiei de dezvoltare a inteligenței lingvistice a elevilor mici în baza Modelului Pedagogic conceput și prezentat anterior, implicat a Proiectului experimental „Easy English”.

Aprobarea experimentală a Modelului Pedagogic de dezvoltare a inteligenței lingvistice la elevii de vârstă școlară mică prin valorificarea Tehnologiei de dezvoltare a

inteligenței lingvistice a elevilor mici. Proiectul experimental „Easy English” a fost elaborat în baza Tehnologiei de dezvoltare a inteligenței lingvistice (DIL) la clasa pregătitoare. Fiecare modul conținea câte două unități de învățare (unit) fiind prezentate integral prin intermediul a 15 activități. Fiecare unitate de învățare includea teme variate cu diferite conținuturi și modalități de realizare.

Module 1, Unit 1- Hello! (2 activități) / Unit 2- Family and Clothes (5 activități);

Module 2, Unit 3- Colours and Toys (4 activități) / Unit 4- My Body (4 activități).

Argumentarea și jocurile didactice au fost elemente centrale ale acestor activități, menite să dezvolte inteligența lingvistică prin utilizarea structurilor gramaticale și a vocabularului într-un context practic și interactiv. Argumentarea simplă a fost exersată prin formularea de răspunsuri la întrebări, explicarea alegerilor făcute și compararea obiectelor, dezvoltând gândirea logică și rațională a elevilor prin solicitarea utilizării achizițiilor celor patru dimensiune ale inteligenței lingvistice [46, pp. 201-204].

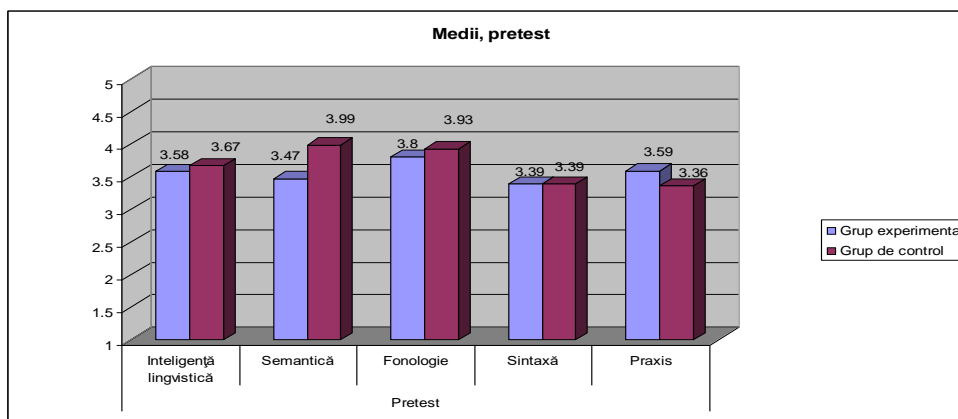
Tehnologia DIL a fost implementată prin activități și mijloace precum jocuri, exerciții, desen, cântec și poezie, focalizându-se pe dezvoltarea semanticii, foneticii, sintaxei și a praxisului atât în limba engleză cât și în limba maternă.

Metoda Berlitz a fost utilizată pentru predarea exclusiv în limba engleză, însușirea de către elevi a vocabularului solicitat de fiecare unitate de învățare și deschiderea contextelor de exersare și a celorlalte trei dimensiuni ale inteligenței lingvistice: fonetică, sintaxă și praxis.

Una din preocupările de bază a implementării Tehnologiei DIL în cadrul experimentului formativ, a fost respectarea prevederilor principiului argumentologiei, ajustate la particularitățile de învățare ale elevilor de vârstă școlară mică. Realizarea practică a principiului argumentologiei a solicitat de la elevi utilizarea argumentării simple, reale, analogice și cauză- efect în diferite contexte de comunicare. Acestea, precum au demonstrat rezultatele curente, au prezentat remedii eficiente în dezvoltarea inteligenței lingvistice.

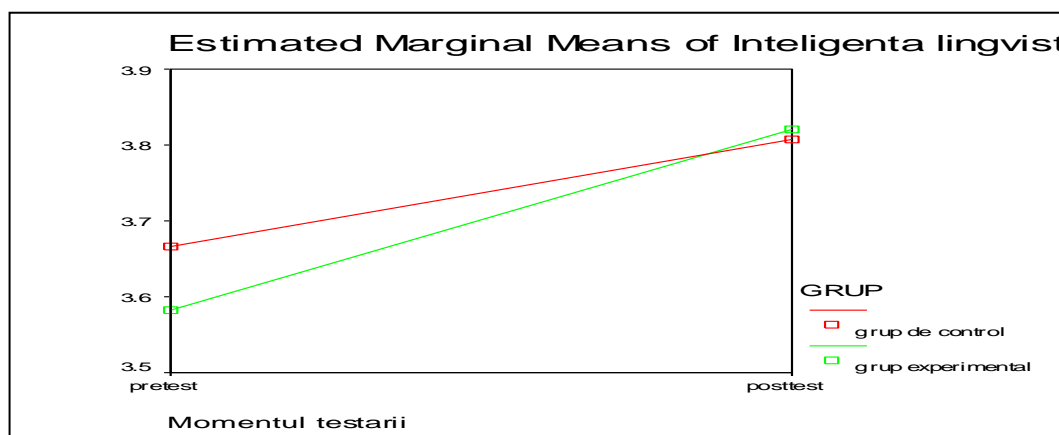
Investigații experimentale privind implementarea Modelului Pedagogic de dezvoltare a inteligenței lingvistice la elevii de vârstă școlară mică și a Tehnologiei de dezvoltare a inteligenței lingvistice

Ipoteză de lucru: Aplicarea tehnologiei DIL în baza Modelului MPDIL are un efect pozitiv semnificativ asupra dezvoltării inteligenței lingvistice la elevii mici. Pentru a verifica această ipoteză am aplicat metoda analizei de varianță ANOVA mixtă, atât pentru inteligența lingvistică, cât și pentru factorii acesteia.

Figura 6. Nivelul inițial de dezvoltare a inteligenței lingvistice la elevii de vârstă școlară mică (grupul experimental și grupul de control)

În etapa constatativă, înainte de derularea experimentului formativ, grupul experimental și grupul de control sunt echivalente în ceea ce privește performanța la chestionarul de inteligență lingvistică scor total și dimensiunile acesteia fonologie, sintaxă și praxis, nu însă și în cazul factorului semantică, în acest din urmă caz grupul de control obținând scoruri mai ridicate decât grupul experimental.

Figura 7. Efectul de interacțiune a variabilelor grup (experimental și de control) în momentul testării asupra variabilei: inteligența lingvistică (etapa de control)

Conform rezultatelor de mai sus, identificăm că la etapa de control a experimentului, atât în cazul grupului experimental cât și în a celui de control, nivelul inteligenței lingvistice a elevilor în posttest este mai înalt decât în pretest și de asemenea că nu se atestă diferențe semnificative între grupul experimental și cel de control în ceea ce privește inteligența lingvistică nici în pretest, nici în posttest. Totuși, din datele prezentate mai sus, se constată o creștere mai mare a inteligenței lingvistice din pretest în posttest în cazul grupului experimental (de 0.24 puncte) decât în cazul grupului de control (de 0.14 puncte). Or, tocmai existența unui efect de interacțiune ilustrează că această diferență de amplitudine este semnificativă statistic, creșterea fiind mai mare în cazul grupului experimental decât în cazul grupului de control. Astfel, deși între pretest și posttest inteligența lingvistică a elevilor se dezvoltă (urmare a procesului firesc al achiziționării de

cunoștințe și de progres în dezvoltarea intelectuală a elevilor), această dezvoltare este mai mare în cazul subiecților din grupul experimental (ca urmare a intervenției experimentale) decât în cazul elevilor din grupul de control.

Concluzionând, activitatea de dezvoltare a inteligenței lingvistice a urmat o succesiune de acțiuni, într-o anumită ierarhie, consemnate în Tehnologia DIL elaborată în baza Modelului MPDIL. În acest caz, implementarea Tehnologiei DIL a păstrat o „distanță” corectă față de fenomenul cercetat, menținându-și valoarea formativă. Privită din această perspectivă, Tehnologia DIL a demonstrat reale potențialități de ameliorare a procesului de dezvoltare a inteligenței lingvistice, o mai bună adecvare la cerințele actuale, identificând elemente care concordă cu premisele inițiale.

CONCLUZII GENERALE SI RECOMANDĂRI

Parcursul analitico-sintetic al inteligenței generale și al inteligenței lingvistice se articulează prin intermediul ideilor, opiniilor, concepțiilor, teoriilor științifice, care încearcă clarificarea resorturilor pedagogice ale inteligenței. Aceste idei conduc la survenirea gândirii și atitudinii într-un decupaj destul de extins, justificând abordarea problematicii inteligenței la nivelul elevilor de vârstă școlară mică. Punând în evidență specificul inteligenței lingvistice, în special într-un proces de dezvoltare, este important să menționăm următoarele:

1. Tratarea temei specifice a inteligenței generale și a inteligenței lingvistice și a raportului dintre ele, pornind de la anumite teorii, concepții, idei promovate de specialiștii în domeniul psihologiei, lingvisticii, filosofiei, pedagogiei comunicării, ne-a condus la ideea că inteligența este o *capacitate* generală de înțelegere și raționament; este o *abilitate* care circumscrie un ansamblu de achiziții ce se actualizează în comportamente eficiente de învățare; este o *aptitudine*, o dimensiune a personalității care asigură reușita învățării. Prezentarea inteligenței lingvistice prin prisma inteligenței generale, dezvoltarea perspectivelor coagulate în jurul înțelegerii inteligenței lingvistice ne-a condus spre ideea că *inteligența lingvistică* reprezintă ușurința în exprimarea și perceperea nuanțelor limbajului verbal, abilitatea de a învăța limbi străine și de a folosi limbajul în atingerea unor obiective. S-a dedus prin argumente că inteligența lingvistică cuprinde patru domenii sau dimensiuni majore de analiză: *semantică* sau nuanțe de sensuri ale cuvintelor; *fonetică* sau sunete, ritm, inflexiune, care contribuie la îmbunătățirea discursului, fiind un factor-cheie în comunicarea orală; *sintaxa* sau ordinea, juxtapunerea cuvintelor, care implică regulile ce guvernează ordinea cuvintelor într-un anumit context; *praxis* (pragmatica) sau diferitele utilizări ale cuvintelor în structura propoziției sau în înțelegerea nuanțelor semantice ale cuvintelor.

2. În tentativa de a racorda procesul de dezvoltare a inteligenței lingvistice la specificul miciei școlarității, s-au luat la bază un șir de caracteristici: elevul mic reușește să descompună reprezentarea în părți componente, trece de la reprezentări separate la grupuri de reprezentări,

servindu-i la realizarea proceselor imaginației, gândirii și a diferitelor forme de activitate creatoare. În perioada școlară mică se dezvoltă *cunoașterea directă*, ordonată, conștientizată, în gândire încep să se manifeste independența, suplețea, spiritul critic, întemeiat logic. Operativitatea specifică a *gândirii* se organizează în grupuri sau structuri de operații învățate, destul de flexibile pentru a fi aplicate la situațiile-problemă cu care se confruntă elevii. În cadrul general al mentalității pedagogice, perioada micii școlarități este fundamentală în dezvoltarea gândirii copilului, deoarece se dezvoltă bazele vieții intelectuale complexe și se produc importante transformări cantitative și calitative în planul proceselor de cunoaștere, transformări ce se referă atât la organizarea sistemului de cunoștințe și noțiuni, cât și la caracteristicile operative ale gândirii, fapt relevant pentru dezvoltarea inteligenței lingvistice.

3. Printre rațiunile care au condus la reperarea procesului de dezvoltare a inteligenței lingvistice a elevilor se înscrie *Modelul Pedagogic de dezvoltare a inteligenței lingvistice a elevilor de vârstă școlară mică în contextul studierii limbii engleze*, care reprezintă o perspectivă teoretică a activității specifice de studiere a limbii engleze în ciclul primar. Acest Model este constituit din patru niveluri de referință: inteligența ca funcție a minții; topica inteligenței lingvistice; marcajul dezvoltării inteligenței lingvistice; principiul argumentologic și Tehnologia DIL. Modelul respectiv include conceptul de inteligență, ca factor de stimulare a activității de învățare a elevilor, în general, și a elevilor de vârstă școlară mică, în special, abordat din diverse perspective analitice: statutul conceptual (capacitate, abilitate, aptitudine), dinamică funcțională și structurală, implicații teoretice (teoria psihologică a inteligenței, teoria filosofică a inteligenței). *Topica inteligenței lingvistice* presupune entități/argumente de natură generală (sensibilitate semantică, reflexivitate lingvistică, ingeniozitate lingvistică, spontaneitate lingvistică), ca elemente comune, specifice inteligenței lingvistice. *Marcajul dezvoltării inteligenței lingvistice* reprezintă punctele de reper ale acestei activități, printre care se înscriu principiile de orientare; factorii condiționali; dimensiunile lingvistice (semantica, fonologia, sintaxa, praxisul).

4. Oferind o imagine de ansamblu în raport cu care a fost elaborat *Modelul Pedagogic de dezvoltare a inteligenței lingvistice*, ca un „mecanism” teoretic prin care reprezentările inteligenței în general și a celei lingvistice, în special, aduc lumină asupra problematicii abordate, nu mai puțin importantă este elaborarea Tehnologiei DIL, prin care ne-am propus să realizăm o activitate la nivel specific și impetuos scopului acestei cercetări – dezvoltarea inteligenței lingvistice a elevilor de clasă pregătitoare. Baza teoretică a Tehnologiei DIL o constituie *principiul argumentologiei*, fiind, de asemenea, consemnate activitățile de dezvoltare a inteligenței lingvistice pe câteva unități de învățare tematice și instrumentarul acțional. În viziunea pe care o propunem, *principiul argumentologic* reprezintă o entitate care presupune „trecerea” spre inteligența lingvistică. Este ilustrată importanța *principiului argumentologiei*, care pornește de la „pătratul” experienței și

teoriei argumentării: demonstrativă, confirmativă, persuasivă și explicativă, dezvăluind rolul acestuia în generarea cunoștințelor. Argumentarea îl disciplinează pe elev, deoarece acesta trebuie să respecte atât raționalitatea sa personală, cât și pe cea a celui care îl ascultă. Pentru a face posibilă influența acestuia asupra dezvoltării inteligenței lingvistice, elevii trebuie să fie treptat angajați într-un proces de argumentare, de la una elementară la una mai complexă.

5. Plecând de la aceste considerații, ne-am propus să analizăm experiența cadrelor didactice în dezvoltarea inteligenței lingvistice a elevilor la nivelul dimensiunilor lingvistice *semantică, fonetică, sintaxă, praxis și metodică* în valorificarea limbii engleze, atât în general, cât și diferențiat, în funcție de țară și gradul didactic. În acest sens, a fost aplicată activ *metoda comparației*. Folosind această metodă, au fost rezolvate următoarele sarcini: stabilirea relațiilor cauză-efect între fenomene; obținerea de probe sau infirmări; clasificarea și sistematizarea fenomenelor. Scopul principal al comparației a fost *obținerea de fapte noi* nu numai din diferitele proprietăți ale obiectelor sau fenomenelor comparate, ci și analiza diferitelor interconectări. Rezultatele cercetării indică faptul că atât în România, cât și în Republica Moldova rezultatele au fost aceleași, chiar dacă numărul de profesori implicați diferă. Ideea pe care o promovăm este că dacă elevul dorește să cunoască limba engleză, cu mai multă deschidere spre comunicare, atunci el trebuie să „se investească” în această activitate, devenită, la rândul său, necesitate.

6. În procesul de implementare a Tehnologiei DIL au fost realizate 4 unități de învățare tematice cu 15 activități succesive. Structurarea acestor unități de învățare a fost preluată în continuare în baza diverselor conținuturi asimilate, fapt care a condus la dezvoltarea inteligenței lingvistice a elevilor la alte paliere de conținut didactic. Elementul central în unitățile de învățare analizate a fost *fenomenul argumentării*: formarea la elevi a abilităților de argumentare, care reprezintă una din căile cele mai sigure în dezvoltarea inteligenței lingvistice.

7. O confirmare concludentă o au ipotezele cercetării de validare. Analizând efectul pozitiv al experimentului pedagogic privind dezvoltarea inteligenței lingvistice și a dimensiunilor acesteia, se constată că scorurile elevilor la inteligență lingvistică și aspectele acesteia în posttest sunt semnificativ mai mari decât în pretest. Astfel, experimentul pedagogic are un efect pozitiv semnificativ statistic în cazul dezvoltării inteligenței lingvistice per total, cu accent pe dimensiunile lingvistice *semantică și sintaxă*. În felul acesta, experimentul de validare dezvăluie în mod natural rezultatele obținute, constituind o dovadă a faptului că există diferențe semnificative statistic în ceea ce privește nivelul de dezvoltare a inteligenței lingvistice a elevilor în procesul de studiere a limbii engleze

Limitele cercetării se prefigurează din cadrul restrâns de utilizare a limbii engleze de către elevii de vârstă școlară mică. Altă dificultate rezidă în tradiția organizării tematice a conținuturilor învățării, în detrimentul organizării modulare sau în bază de probleme.

Astfel, rezultatele cercetării au confirmat soluționarea **problemei științifice importante**, care rezidă în fundamentarea teoretică și practică a dimensiunilor inteligenței lingvistice structurate în Modelul Pedagogic de dezvoltare a inteligenței lingvistice a elevilor de vârstă școlară mică în contextul limbii engleze și validarea experimentală a Tehnologiei DIL care a asigurat dinamica valorilor experimentale, fapt ce constituie dovadă a funcționalității și eficacității acțiunilor formative.

RECOMANDĂRI:

Pentru profesorii de limba engleză:

- Pornind de la valorile practice ale Tehnologiei DIL, este rațională îmbinarea utilizării metodelor active cu metodele și tehnicile aplicate prin Tehnologia DIL în vederea dezvoltării inteligenței generale și a inteligenței lingvistice a elevilor mici.

- Organizarea activității formative la nivelul elevilor de vârstă școlară mică prin axarea pe dezvoltarea comunicării orale prin stimularea activităților de argumentare, fapt care disciplinează și stimulează elevii.

- Luând la bază modelul instrumentarului experimental valorificat în cadrul experimentului pedagogic, pot fi elaborate diverse metodologii de dezvoltare a inteligenței lingvistice a elevilor mici, fapt care ar repera formarea competenței de comunicare a acestora.

Direcții pentru cercetări viitoare:

- Cercetarea *Reperelor metodologice* necesare dezvoltării inteligenței lingvistice care pot avea un impact identic cu cel al principiului argumentologiei.

- Pornind de la efectele generate de activitățile de dezvoltare a inteligenței lingvistice a elevilor mici, este oportună elaborarea unui *Ghid științifico-practic* pentru cadrele didactice care predau limba engleză.

BIBLIOGRAFIE

În limba română:

1. AMSTRONG, T. *Ești mai inteligent decât crezi-un ghid al inteligențelor multiple pentru copii*. București: Curtea Veche, 2021. 223 p.. ISBN 978-606-588-154-9, pp. 9-10.
2. BÎLICI, V. Conștientizarea valorii în formarea conștiinței lingvistice a elevului. În: *Didactica Pro...*, 2016. nr. 5-6 (39, 40), Bălți. p. 44-48. ISBN 1810-6455, pp. 46-50.
3. BOGADI, A., MOCANU A. *Teoria inteligențelor multiple. Aplicații*. Iași: Ștef, 2010. 58 p. ISBN 978-973-1809-96-0.
4. CALVIN, W.H. *Cum gândește creierul- Evoluția inteligenței*. București: Humanitas, 2010. 250 p. ISBN 978-973-50-2649-3., p.18.
5. CANTEMIR, G., VOVC, M. Aspecte ale valorificării inteligențelor multiple la orele de limba și literatura română. În: *Glotodidactica Biannual Journal of Applied Linguistic*, anul III, vol. II, Bălți, 2012. p. 25-42. ISBN 1857-0763, pp.26-42.
6. CIANCIOLO, A.T., Sternberg, R.J. *Inteligența- scurt istoric*. București: Trei, 2012. 237 p. ISBN 978-973-707-552-9, p.8.
7. CONSTANTINESCU, C., MĂRGINEAN I. *Studii de sociologie, calitatea vieții și politici sociale*. Pitești: Universității, 2007. 274 p. ISBN 973-690-273-0.
8. COSMOVICI, A., IACOB, L. *Psihologie școlară*. Iași: Polirom, 1998. 301 p. ISBN 973-683-048-9.
9. COȘERIU, E. *Lecții de lingvistică generală*. București: Arc, 2000. 191 p. ISBN 9975-61- 146-XM-157-126.
10. COJOCARU-BOROZAN, M. *Psihologia comunicării-suport de curs*. Chișinău: CEP UPSC, 2019. 178 p. ISBN 9789581489136.
11. FRUMOS, F. *Didactica – Fundamente și dezvoltări cognitiviste*. Iași: Polirom, 2008. 208 p. ISBN 978-973-46-1242-0.
12. GARDNER H., *Inteligențe multiple Noi orizonturi*. București: Curtea Veche, 2022. 318 p. ISBN 978664411624, pp. 16-27.
13. GARDNER, H. *Mintea disciplinată*. București: Sigma, 2011. 320p. ISBN 973-649-646-2, p 78.
14. GARDNER, H. *Mintea sintetizatoare – Memoriile creatorului teoriei inteligențelor multiple*. București: Sigma, 2021. 336 p. ISBN 978- 606-727-474-5.
15. GARDNER, H. *Mintea umană- cinci ipostaze pentru viitor*. București: Sigma, 2007. 272 p, ISBN 978-973-649-397-3, p. 56.

16. GOLEMAN, D. *Inteligența emoțională*. București: Curtea Veche, 2001. 420 p. ISBN 973-8120-67-5, pp. 56-57.
17. HERȚA, L., POSTICA, O. Metode tradiționale și moderne în predarea limbii engleze. În: *Probleme ale științelor socioumanistice și modernizării învățământului: Materialele conferinței științifice anuale a profesorilor și cercetătorilor UPS „Ion Creangă”*, Ed. Seria XXI, 22-23 martie 2018, Chișinău, Republica Moldova: CEP UPS „I.Creangă”, 2018, Seria 20, Vol.1, p. 214-222. ISBN 978-9975-46-374-4; 978-9975-46-375-1.
18. MOSTOC, M. *Aplicarea teoriei inteligențelor multiple în domeniul lecturii școlare. Motivarea elevilor pentru o înțelegere aprofundată a textelor literare*. București: Confluente, 2010. 141 p. ISBN 978-606-8055-11-4.
19. NEACȘU, I. *Instruire și învățare*. București: Didactică și Pedagogică, 1999. 205 p. ISBN 973-30-5503-4.
20. OPREA, C-L. *Strategii didactice interactive*. București: Didactică și Pedagogică, 2009. 316 p. ISBN 978-973-30-2447-7, pp. 73-74.
21. PĂTRU, S. *Individualizarea educației în funcție de inteligență*. Lucrare metodică-științifică, Craiova, 2012. 168 p.
22. PÂNIȘOARĂ, I-O. *Comunicarea eficientă*. Iași: Polirom, 2008. 422 p. ISBN 978-973-46-0979-6.
23. PERETEATCU, M. Implicații educaționale ale inteligențelor multiple la vârsta timpurie, În: *Conferința Managementul educațional: realizări și perspective de dezvoltare*, Bălți, 2020, p. 317-324. ISBN 978-9975-3422-5-4, pp. 317-324.
24. PIAGET, J. *Psihologia inteligenței*. București: Humanitas, 2008. 202 p. ISBN 978-9975-79-464-0, pp. 114-134.
25. POPESCU-NEVEANU, P. *Tratat de psihologie generală*. București: Trei, 2013. 887 p. ISBN 978-973-707-695-3.
26. Repere pentru proiectarea, actualizarea și evaluarea curriculumului național - cadrul de referință al curriculumului național, București, 2020. 67 p. ISBN 978-606-8966-06-9.
27. RUSU, E. Specificul manifestării creativității lingvistice la elevii din ciclul primar în cadrul lecțiilor de limba engleză. În: *Materialele conferinței republicane a cadrelor didactice*. Chișinău: CEP UST, 2020. Vol. V, Psihopedagogie și Management educațional, p. 221-227 ISBN 978-9975-76-302-8, pp. 221-227.
28. SIMISTER, C.J. *Jocuri pentru dezvoltarea inteligenței și creativității copiilor*. Iași: Polirom, 2011. 268 p. ISBN 978-973-46-1871-2.
29. SLAMA-CAZACU, T. *Psiholingvistica. O știință a comunicării*. București: All Educational, 1999. 825 p. ISBN 973-684-025-5.

30. ȘCHIOPU, L. *Eficiențizarea predării limbii engleze, prin învățarea personalizată*. Lucrare doctorat, Chișinău, 2018. 155 p. ISBN 978-9975-46-361-4.
31. ȘOITU, L. *Pedagogia comunicării*. Iași: Inst. European, 2002. 280 p. ISBN 973-611-199-7
32. ȘOVA, T., PAREA, A. *Dezvoltarea emoțională a elevilor claselor primare- ghid metodologic pentru cadre didactice și părinți*. Bălți, 2020. 110 p. ISBN 978-9975-3478-4-6.
33. ZLATE, M. *Introducere în psihologie*. Iași: Polirom, 2-15. 416 p. ISBN 9789734658229.

În limba engleză:

34. AMSTRONG, T. *Multiple Intelligence in Classroom (4th edition)*. Virginia: Alexandria, 2017. 243 p. ISBN 1416625097.
35. ANDERSON, N. J. The Role of Metacognition in Second Language Teaching and Learning. ERIC Digest. In: *Educational Resources Information Center*, 2002. 5 p. ISSN 0190-4779
36. BINET, A. *The Mind and the Brain*, Charlestone: Createspace Independent Publishing Platform, 2015. 158 p. ISBN 1508931003, pp.1-2.
37. CHOMSKY, N. *Language and problems of knowledge*. Cambridge, MA: MIT Press Ltd, 2014. 296 p. ISBN 9780262527408.
38. COLVIN, S. S. Intelligence and its measurement. In: *Journal of Educational Psychology*. 2022, 12(3), p. 136-139. ISSN 0022-0663.
39. GEARY, D. C. *The origin of mind- Evolution of brain, cognition and general intelligence*. Washington D.C.: Amer Psychological Assn, 2004. 459 p. ISBN 978- 1591471813.
40. GILL, R., MARIN, S., PHYTHIAN, M. *Developing Intelligence Theory: New Challenges and Competing Perspectives*. Philadelphia: Routledge, 2020, 136 p. ISBN 9780367582425.
41. KEYSAR, B. *The Poetics of Mind: Figurative Thought, Language and Understanding*, Cambridge University Press, 1990. 538 p. ISBN: 978-0521429924.
42. LAZEAR, D. *Seven Ways of Teaching: The Artistry of Teaching with Multiple Intelligences*. Palatine: Skylight Publishing, 1991. 165p. ISBN 978-0932935328.
43. LAZEAR, D. *Eight ways of knowing-Teaching for Multiple Intelligences*. Corwen Publishers, 1999. 272 p. ISSN 13-978-1575171180.
44. PIAGET, J. *Intellectual evolution from adolescence to adulthood*. Research article, 1972, 15(1), 12, p. 1-12.
45. *Project Europe 2030: Challenges and opportunities*. Louxembourg: Publications Office of the European Union, 2010. 54 p. ISBN 978-92-824-2701-9.
46. RUSU, C., Testing the General Intelligence of Young Students Studying English. In: *International Journal of Latest Research in Humanities and Social Science*, 2024, vol. 7, ISSN 2456-0766, pp. 201-204.

47. SPEARMAN, C. General Intelligence, Objectively Determined and Measure. In: *The American Journal of Psychology*. 15 (2):2022. 321 p. ISSN: 0002-9556.
48. STERNBERG, R. *The triarhic theory of successful intelligence in contemporary intellectual assessment: theories, tests, issues*. 2005. 926 p. ISBN 978-1609189952.
49. TERMAN, L. M. *The measurement of intelligence*. Greece: Alpha Editions, 2023. 270 p. ISBN 978-9356896116.
50. VYGOTSKI, L.S. *Thought and Language*. Cambridge: MIT Press Ltd, 2012. 388 p. ISBN 978-022517713.
51. WECHSLER, D. *The Measurement of adult intelligence*. Baltimore (MD): Williams & Witkins, 1939. 229 p.
52. WOOLFOLK, A. E. *Educational psychology*. Boston, Allyn and Bacon, 2001. 661 p. ISBN 0205289959.

În limba franceză:

53. CLAPAREDE, E. *Psychologie de l'enfant et pédagogie expérimentale*. Paris: L'Hartmattan, 2017, 190 p. ISBN 978- 23543135854.

Resurse electronice:

54. [Declinul inteligenței \(semneletimpului.ro\)](http://semneletimpului.ro) (vizitat la 6.09.2024)

LISTA PUBLICAȚIILOR AUTORULUI LA TEMA TEZEI

1. RUSU, C., Testing the General Intelligence of Young Students Studying English. In: *International Journal of Latest Research in Humanities and Social Science*, 2024, vol. 7, ISSN 2456-0766.
2. RUSU, C. Dezvoltarea inteligenței lingvistice la școlarii mici - cercetare empirică a experienței cadrelor didactice din România și Republica Moldova. În: *Univers Pedagogic*, nr 1, 2024. ISBN 1811-5470.
3. RUSU, C., BOTNARI, V. Aspecte metodologice ale diagnosticării inteligenței lingvistice la elevii de vârstă școlară mică. În: *Vector European*, nr.1, 2024, ISSN 2345-1106.
4. RUSU, C., BOTNARI, V. Tehnologia de dezvoltare a inteligenței lingvistice a elevilor de vârstă școlară mică. În: *Știință, Educație, Cultură*. Conferință Științifică internațională, Universitatea de Stat din Comrat, 2024.
5. RUSU, C., BOTNARI, V. Model de dezvoltare a inteligenței lingvistice a elevilor de vârstă școlară mică în contextul studierii limbii engleze. În: *Akademios*, nr 4 (71), 2023. ISBN 1857-0461.

6. **RUSU, C.** Rezultate constatative privind inteligența lingvistică a școlărilor mici din România și Republica Moldova. În: *Educație, politici, societate*, Conferința științifică internațională Moldo-Polono-Română, vol. IV, nr. 1, Chișinău-Cracovia, 2021, p. 265-270. ISBN 978-9975-76-207-6.
7. **RUSU, C.** Intervenții didactice valorice în predarea limbii engleze la elevii de vârstă școlară mică axate pe dezvoltarea inteligenței lingvistice. În: *Învățământ superior: Tradiții, valori, perspective*. Conferința științifică cu participare internațională, vol. II, Chișinău, UST, 2021, p. 100-103. ISBN 978-9975-76-360-8.
8. **RUSU, C.** Aplicații practice ale inteligențelor multiple în clasele primare. În: *Educația în fața noilor provocări*, Conferința științifico-practică națională cu participare internațională, Chișinău, 2021, p. 352-355. ISBN 978-9975-76-3714.
9. **RUSU, C.** Impactul limbii engleze asupra copiilor cu deficiențe de limbaj. În: *Dascăli Emeriți*. Revistă educațională, 2019, nr 19, p.82-83. ISSN 2601-2030.
10. **RUSU, C.** Abordarea de tip integrat-dimensiune a învățării în ciclul primar. În: *Tradiție și inovație în educație. Simpozion științific internațional*, vol. I, Chișinău, UST, 2019, p. 151-155. ISBN 978-9975-76-288-5.
11. **RUSU, C.** Dificultăți de limbaj la copii în contextul studierii limbii engleze. În: *Învățământ superior: tradiții, valori, perspective*. Conferința științifică națională cu participare internațională. voll III, Chișinău, UST, 2018, p. 105-108. ISBN 978-9975-76-248-9.
12. **RUSU, C.** Valențe ale utilizării limbii engleze în dezvoltarea inteligenței lingvistice. În: *Incursiuni Pedagogice, Revistă de specialitate pentru cadrele didactice*, 2016, nr 3-4/2016, p. 49-50. ISSN 2065-1325.

ADNOTARE

RUSU Cătălina,

„Dezvoltarea inteligenței lingvistice a școlărilor mici în contextul studierii limbii engleze”,
teză de doctor în științe ale educației, Chișinău, 2024

Structura tezei: Teza este structurată din adnotare, introducere, trei capitole, concluzii generale și recomandări, bibliografie, 32 de anexe, 146 de pagini de text de bază, 23 tabele, 26 figuri.

Cuvinte-cheie: inteligență generală, inteligență lingvistică, capacități, abilități, atitudini, dezvoltare, elevii mici, limba engleză, principiul argumentologic, tehnologie.

Scopul cercetării: fundamentarea teoretico-metodologică a dezvoltării inteligenței lingvistice la elevii de vârstă școlară mică în contextul studierii limbii engleze.

Obiectivele cercetării: delimitarea conceptuală a fenomenului de inteligență și de inteligență lingvistică; reliefa evoluției ontogenetice a valorilor semnificative pentru inteligența lingvistică a elevilor de vârstă școlară mică; elucidarea impactului contextului bilingv asupra dezvoltării inteligenței lingvistice la elevii de vârstă școlară mică; analiza experiențelor pedagogilor de formare a inteligenței lingvistice a elevilor; stabilirea nivelului inițial al dezvoltării inteligenței lingvistice la elevii de vârstă școlară mică; elaborarea și validarea experimentală a Tehnologiei DIL.

Noutatea și originalitatea științifică constă în conceptualizarea principiului argumentologiei ca fundament teoretic în elaborarea Modelului de dezvoltare la elevii de vârstă școlară mică a inteligenței lingvistice în contextul studierii limbii engleze și a Tehnologiei DIL cu deschideri largi pentru demersul metodologic și experimental.

Rezultatele obținute care au contribuit la soluționarea problemei științifice importante constau în *fundamentarea și elaborarea* Modelului de dezvoltare la elevii de vârstă școlară mică a inteligenței lingvistice în contextul studierii limbii engleze și a Tehnologiei DIL, *fapt care a contribuit* la realizarea demersului de dezvoltare a inteligenței lingvistice a elevilor mici *pentru a facilita* studierea limbii engleze la nivelul claselor pregătitoare.

Semnificația teoretică a lucrării derivă din fundamentarea conceptelor de inteligență generală și inteligență lingvistică, în determinarea topicii inteligenței lingvistice, în consemnarea principiilor de orientare și a factorilor condiționali în dezvoltarea inteligenței lingvistice. Un loc aparte îl ocupă întemeierea teoretică a principiului argumentologiei.

Valoarea aplicativă a lucrării constă în valorificarea și validarea experimentală a Tehnologiei DIL care a dezvăluit în mod natural rezultatele obținute, constituind o dovadă a faptului că există posibilități reale în ceea ce privește dezvoltarea inteligenței lingvistice a elevilor în procesul de studiere a limbii engleze.

Implementarea rezultatelor științifice s-a realizat în instituțiile de învățământ primar din municipiul Iași (România) și Chișinău (Republica Moldova).

ANNOTATION
RUSU Cătălina,
"Development of Linguistic Intelligence of Young School Children in the Context of
Studying English", Ph.D. thesis in pedagogical sciences, Chisinau, 2024

Structure of the thesis: The thesis is structured in annotations, abbreviations, an introduction, three chapters, general conclusions, bibliography, 32 appendices, 146 pages of basic text, 23 tables, and 26 figures.

Keywords: general intelligence, linguistic intelligence, skills, knowledge, abilities, attitudes, general intelligence, development, students of small school age, English language, argumentological principle, DIL Technology.

The purpose of the research consists in theoretical- methodological substantiation of the development of linguistic intelligence of students of small age in the context of studying English language.

Research objectives: conceptual delimitation of the phenomenon of linguistic intelligence; highlighting of the ontogenetic evolution of the possession by the students of the young age of significant values for LI; elucidating the impact of the bilingual context and the applied technologies on the development of LI in students of young school age; determining the initial level of the development of LI in students of the young age and the pedagogical experiences of its formation; development and experimental validation of DIL Technology.

The scientific novelty and originality consist in the conceptualization of the principle of argumentology as a theoretical foundation of the Development Model for students of small age of linguistic intelligence in the context of studying the English language and DIL Technology with wide openings for the methodological and experimental approach.

The obtained results that contributed to the solution of the important scientific problem consist in the substantiation and elaboration of the Development Model of linguistic intelligence in the context of studying the English language and DIL Technology in students of small school age, a fact that contributed to the realization of the approach to the development of the linguistic intelligence of young students to facilitate the study of English language at the level of preparatory classes.

The theoretical significance of the research derives from the foundation of the concepts of general intelligence and linguistic intelligence, in determining the guiding principles and conditional factors in the development of linguistic intelligence. The theoretical foundation of the principle of argumentology occupies a special place.

The applicative value of the paper consists in the exploitation and experimental validation of the DIL technology that naturally revealed the results obtained, being proof of the fact that there are real possibilities in terms of the development of students' linguistic intelligence in the process of studying the English language.

The implementation of the scientific results was carried out in the primary education institutions in the cities of Iasi and Chisinau.

АННОТАЦИЯ РУСУ Кэталина,

Развитие языкового интеллекта младших школьников в контексте изучения английского языка, докторская диссертация в области педагогических наук, Кишинев, 2024

Структура диссертации: Диссертация состоит из аннотации, введения, трех глав, общих выводов и рекомендаций, библиографии, 32 приложений, 146 страниц основного текста, 23 таблиц, 26 рисунков.

Ключевые слова: общий интеллект, языковой интеллект, способности, навыки, установки, развитие, учащиеся, английский язык, аргументационный принцип, технология DIL.

Цель работы: теоретико-методологическое обоснование развития языкового интеллекта учащихся младшего школьного возраста в условиях изучения английского языка.

Задачи исследования: концептуальное разграничение феномена интеллекта и языкового интеллекта; выделение онтогенетической эволюции значимых ценностей языкового интеллекта учащихся младшего школьного возраста; выяснение влияния двуязычного контекста на развитие языкового интеллекта школьников; анализ опыта педагогов по развитию языкового интеллекта студентов; установление исходного уровня развития языкового интеллекта у учащихся младшего школьного возраста; разработка и экспериментальная проверка технологии DIL

Научная новизна и оригинальность заключается в концептуализации принципа аргументологии как теоретической основы при разработке Модели развития языкового интеллекта в контексте изучения английского языка и технологии DIL с широкими возможностями для методического и экспериментального подхода.

Полученные результаты, способствовавшие решению важной научной проблемы, заключаются в обосновании и разработке Модели развития языкового интеллекта в условиях изучения английского языка и технологии DIL у учащихся младшего школьного возраста, что способствовало реализации подхода к развитию языкового интеллекта младших школьников для облегчения изучения английского языка на уровне подготовительных классов.

Теоретическая значимость статьи вытекает из обоснования понятий общего интеллекта и языкового интеллекта, определения темы языкового интеллекта, фиксации руководящих принципов и обуславливающих факторов развития языкового интеллекта. Особое место занимает теоретическое обоснование принципа аргументологии.

Прикладная ценность работы заключается в использовании и экспериментальной проверке технологии DIL, которая естественным образом выявила полученные результаты, представляя собой доказательство того факта, что существуют реальные возможности с точки зрения развития языкового интеллекта студентов в процессе обучения. английский язык.

Внедрение научных результатов осуществлялось в учреждениях начального образования муниципалитетов Яссы (Румыния) и Кишинева (Республика Молдова).

RUSU Cătălina

**DEZVOLTAREA INTELIGENȚEI LINGVISTICE A ȘCOLARILOR MICI ÎN
CONTEXTUL STUDIERII LIMBII ENGLEZE**

Specialitatea 531.01 – Teoria generală a educației

Rezumatul tezei de doctor în științe ale educației

Aprobat spre tipar: 25.09.2024
Hârtie ofset. Tipar ofset.
Coli de tipar: 2,0

Formatul hârtiei 60x84 1/16
Tiraj 35 ex.
Comanda nr. 00

Rezumatul a fost tipărit la Tipografia „Pulsul Pieței”, din Chișinău, str. Gh. Iablocikin, 5